

సంగీత శిల్పి

କୃତ୍ୟାମନ୍ତରିକା

୬୦୯)

ପାହାଣ

మాట్లాడే జ్ఞాపనాలు
౬౦శీ

ప్రథమ ముద్రణ : ఫిబ్రవరి, 2016

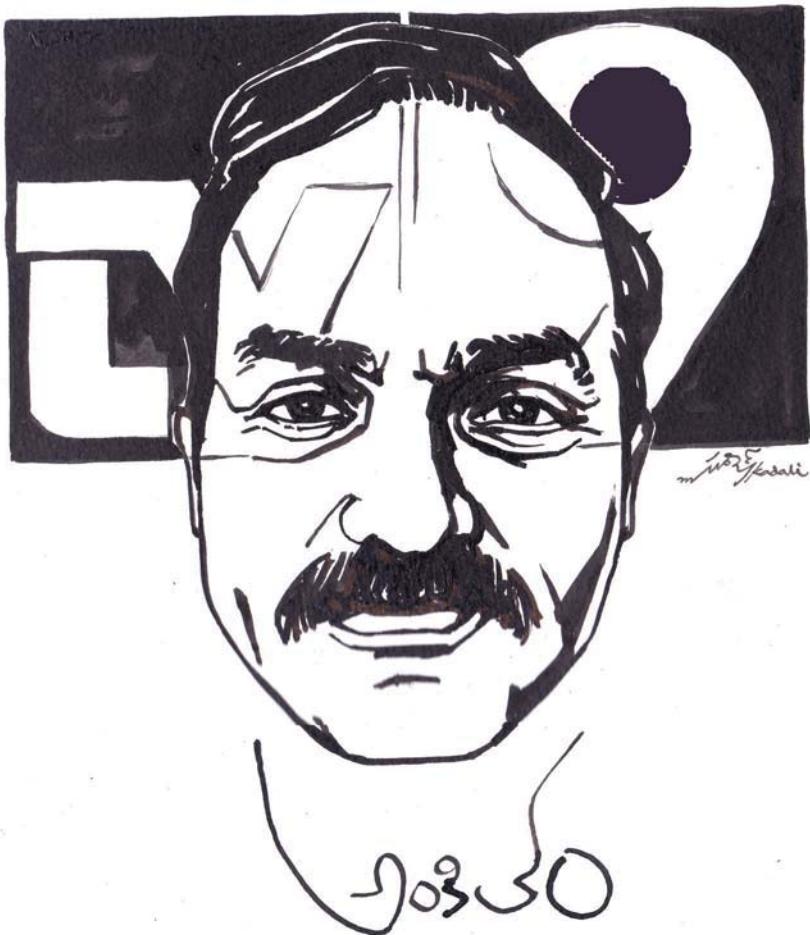
మూల్యం : రూ. **100/-**

లోపలి బొమ్మలు : పాణి

ప్రచురణ కర్త :

సాహితి ప్రముఖులు

29-13-53, కాళేశ్వరరావు రోడ్డు,
సూర్యరావుపేట, విజయవాడ - 520 002
ఫోన్ : 0866-2436642/43, 8121098500
e-mail : sahithi.vja@gmail.com

అస్త్రావు వాత్సల్యం కుమారపాటు కేళిశాసనః

ఇష్టంగ - నెంది

విషయసూచిక

కారణ జన్మది జీవిత కథ	5
అడ్మిషన్ చేధామన్నాడు అంతలోనే వెళ్లిపోయాడు	10
ప్రిఫ్ప్ స్టోర్ బోర్డ్	15
వెన్నెల్లో లాంచి ప్రయాణం	16
జ్ఞాపకాల వరండా మెట్ల మీద నిలబడి	23
సావిత్రిగార్చి చూడ్డం అలా మిస్ట్యూన్	26
నా మొదటి సినిమా	31
తల్లుకుంటేనే తస్మాయుత్వం	34
పసలపూడిలో సరదాగా కాసేపు	38
మాయమైపోయిన బాపులోని రమణీయం	42
మేము గోదావరి కిస్నేరసాని	46
మై ఫేవరెట్ బుక్	59
ఒక హోర్స్‌నీయం పెట్టి కథ	62
అనుకోకుండా రాసినవే	66
జక్కం వీరస్న మాహారివాడే	69
రవణాగారలా వెళ్లిపోతే బాపుగారేమై పోవాలిక్కడ	74
అయసతో కొన్ని జ్ఞాపకాలు	77
హంపిలో వెన్నెల వెచ్చగా వుంది	81
ప్రయాణంలో కాసేస్పు...	92
జ్ఞాపకాలలో పసలపూడి	100
ఒక 'కీ' కథ	103
వి.రామన్నపాలెం	109
చాలా తక్కువ కాల్చిట్లు ఇచ్చాడు	115
హూన్సబోర్డ్ లో హోయిగా గడిపాం	118
ముగ్గు మురిపెం	123
నా ఫెయిల్యార్డ్ స్టోర్	127
హరివిల్లు నీడలో కాసేపు కూర్చుండాం	134
అదో అడ్మిత్మెన యూత్	139
కాకినాడలో టైలుబండక్కి కోటివల్లి వెళ్ళం	145
ఉప్పుపేరు మీద ఒక ఊరు	150
శివుడి సన్నిధిలో శవదహనం	155
జవాళ మాష్టర్ ఆఫ్ సస్పెన్షన్ పుట్టినరోజు	162
ఒక శిథిల నగరం హంపీ విజయనగరం	167
గలగల పారే గోదారి ఒడ్డున	180
నా కాస్త బెస్ట్ అనిపించిన సినిమాలు	186
మాటల్లుడే జ్ఞాపకాలు	190

ଶ୍ରୀ ନାନାନ୍ଦ
ପଟ୍ଟକଣ୍ଠ

ఇశ్రయరాజు గారు తన జీవితంలో చాలా ఎక్కువసార్లు చూసిన సినిమా ఈ “ఎమేడియెన్”.

“నువ్వు చూడు” అన్నారు నన్ను... నా అభిమాన దర్శకుడు మిలాన్ ఫోర్మెన్ అరుసార్లు చూసేంత అద్భుతంగా సృష్టించారీ సినిమాని. వందల ఏళ్ళనాటి వాతావరణంలోకి నన్ను తీసుకెళ్ళిపోయారు. ఆనాటి వేషభాషలూ, కట్టబాట్లూ అన్నీ నా కళ్ళముందు బొమ్మకట్టాయి. ఆ తర్వాత మొజార్ట్ కి అభిమానినైపోయి అతని సింఘనీలు చాలా విన్నాను.

ఇశ్రయరాజాకి ఈ సినిమా అంతగా నచ్చడానికి కారణం...ఇదొక మూర్ఖజికల్, మనసుని మా గొప్పగా పట్టేసుకున్న మొజార్ట్ కేరక్కర్.

పదిహేడువందల ఏషైతరులో ఆస్ట్రియాలో సాల్ట్‌బర్గ్ అనే టౌన్‌లో పుట్టి పదిహేడు వందల తొంషైఇకటిలో ఆ దేశానికి కేపిటల్ అయిన వియన్నాలో కేవలం ముప్పెదేశ్య మాత్రమే బితికి చనిపోయిన గ్రేట్ కంపోజర్ మొజార్ట్ ఆత్మకథ ఈ ఎమేడియెన్ సినిమా.

ఆ కాలంలో బేతోవెన్, బాక్, మొజార్ట్ వున్టుట్ మన సౌత్తలో ముగ్గురు వాగ్గేయకారు లుండేవారు త్యాగరాజు, శ్రావంశాప్తి, ముత్తుస్వామి దీక్షితార్.

ఇక మొజార్ట్ ఆత్మకథ సినిమాగా తీయబడిన ఎమేడియెన్ సినిమా విషయానికాన్నే... పీటర్ షాఫర్ రాసిన స్టేజ్‌ప్లేని స్ట్రోన్కి అనువదిస్తే అమెరికలో సెటిలయిన జెకోస్ట్‌వేకియా వాడయిన ప్రాఫెసర్ మిలాన్‌ఫోర్మెన్ డైరక్ట్ చేశారు.

మొజార్ట్ వేపాన్ని టామ్‌హార్ట్ అద్భుతంగా చేస్తే, అంతకంటే అద్భుతంగా తైలోరి కేరక్కరి ముల్రె అబ్బహం చేశాడు. అతనిది చాలా ప్రతిభగలవాడయిన మొజార్ట్‌ని చాలా జలసీతో చూస్తా ఇంకోపక్కనించి ఆరాధించే సాటి మూర్ఖజీపియన్ కేరక్కర్.

సినిమా టైటిల్స్‌లో మొదట ముల్రె అబ్బహం పేరే వేశారు. అలా వేయడం చాలా సబబు.

ఈ సినిమాకి మూడుజింక్ కొత్తగా కంపోజెంట్ చెయ్యలేదు. అనాడు మొజార్ట్ రాసిన సింఫనీలు, సాంటాటలు, శాంటాటలు, ఒపేరాలను పేర్లు చేశారు. మూడుజింక్ డైరెక్టర్ లేని ఈ సినిమాకి ద గ్రైట్ సర్, నేవిల్ మారినర్ కండక్టర్గా వ్యవహారిస్తూ సూపర్ వైఎస్ చేశారు.

ఈ కథ విషయానికొస్తే...క్రిస్టోఫ్ బిల్గేంగ్ ఎమేడియన్ మొజార్ట్ అతని అసలు పేరయితే...ఉల్టీ అనేది ముడ్డు పేరు. మూడో ఏటనుంచే సంగీత సాధన చేస్తుంటాడు మొజార్ట్. కళ్ళకి గంతలు కట్టి వదిలేస్తే పియానో, వయోలా అత్యంత అద్భుతంగా వాయిస్తుంటాడు. అలా పెరిగి పెద్దవాడయిన మొజార్ట్ ఎనిమిదో ఏట కంపోజెంట్ చేసిన మొదటి సింఫనీ ఇ ఫ్లాట్ మేజర్ కె.16....ఆఖరి సింఫనీ సి. మేజర్ కె.551. చాలా పొడుగైన ఆ సింఫనీకి జూపిటర్ సింఫనీ అని పేరు పెట్టాడు.

శైలోరి అనే అతను రాత్రి, పగలూ సంగీత సాధన చేస్తుంటాడు. మామూలు సాధన కాదు రాక్షస సాధన.కానీ, సింఫనీలో నాలుగు బార్ లెంగ్ వున్న చిన్న ఫ్రేజ్ కూడా పక్కగా వాయించలేదు. ఫ్లైయింగ్లో ఒక్క ఫ్లో రాదు.

రాత్రి పగలనక పిచ్చిపిచ్చిగా ఆకతాయిగా తిరుగుతాడు మొజార్ట్.తాగుతాడు, అమృయిల్లో తిరుగుతాడు. అలా కలతిరిగి, తిరిగి సడన్గా పియానో ముందు కూర్చుని పరమాద్యుతంగా వాయిస్తాడు. ఒకోసారి చేతులు వెనక పెట్టి, కళ్ళమూసుకుని కాళ్ళతో వాయిస్తుంటే మహోజే మతిపోయి చూశాడదంతా.

అదంతా చూసిన శైలోరికి బుర్ర పనిచేయడం మానేస్తుంది. జీసన్ ముందుకెళ్ళి “ఇంత సాధన చేసిన నాకు అబ్బుని విద్య ఏ కృష్ణ చెయ్యని వాడికెలా అబ్బుతుంది? అసలు వాడికెలా ఇస్తున్నావ్ అంత టేలెంట్ని” అని క్రాన్సని పైర్ ఫ్లైన్లో పారేస్తాడు. మొజార్ట్ ఎంత ప్రతిభగల వాడునా అతను చేసే పిల్ల చేప్పులకి, పిచ్చి చేప్పులకి రాజగారి ఆస్థానంలో ఎవరూ గొప్పేళ్ళ చూసేవారుకాదు. కొందర్నితే పట్టించుకునేవారు కాదు.

చాలా విచ్చలవిడిగా తిరుగుతూ, తాగుతుండడం వల్ల విపరీతమైన ఆర్థిక ఇబ్బందులకి లోనయిన మొజార్ట్ ఆ బాధల్ని మర్చిపోడానికి మరింతగా తాగడం మొదలెట్టాడు.

మొజార్ట్ ఆర్థిక బాధల్ని చూస్తున్న శైలోరి ఆ మొజార్ట్కి పైనాన్నియల్గా హెల్ప్ చేసి అతని ప్రతిభని దోచుకోవాలనుకుంటూ ఇంకోపక్క తనకి అన్యాయంచేసిన దేవుడి మీద కళ్ళ సాధించాలనుకుంటాడు.

మారువేంచ వేసుకుని మొజార్ట్ దగ్గరకొచ్చిన శైలోరి “నీ ఆర్థిక ఇబ్బందులు నేను తీరుస్తాను. దానికి ప్రతిఫలంగా నా పేరుమీద ఒక సింఫని రాసిపెట్టలి” అన్నాడు.

దానికి సరే అన్నాడు మొజార్ట.

రాత్రి పగలూ తాగుతా ఒక అద్భుతమైన సింఘనీ రాసి శైలోరీకిచ్చాడు మొజార్ట.

ఇంకిక్కడిన్నించి మొజార్టోలో ప్రతిభని వాడుకుంటా రాజుగారి కొలువులో గొప్ప సంగీతకారుడిగా వెలిగిపోతున్నాడు శైలోరి. అలా వెలిగిపోడం వెనకాల మొజార్ట వున్నాడని అక్కడివాళ్ళవరికీ తెలిదు.

మొజార్టోలో ప్రతిభని వాడుకుని ఎదిగిపోతున్న శైలోరి ఇస్తానన్న డబ్బు ఇప్పుకుండా మొజార్టని ఆర్థికంగా చాలా ఇబ్బందులుపెడతా మానసికంగా చాలా దిగజార్చే ప్రయత్నం చేస్తుంటాడు.

మొజార్టోకీ అతని భార్యకీ మాటామాటా పెరగడంతో కొడుకుని తీసుకుని పుట్టించికెళ్ళి పోయింది.

ఇంట్లో ఒంటరిగా వుంటున్న మొజార్ట శారీరకంగా, మానసికంగా చాలా క్లీసించి పోతున్నాడు. ఒకసారి ఒక స్టేజిపోక్కెమాక్సోలో పడిపోయిన మొజార్టని ఇంచీకి మోసుకెళ్ళాడు శైలోరి.

నీరసంగా మంచంమీద పడిపోయున్నాడు మొజార్ట.

అదిచూసిన శైలోరి మనసు ఆనందంతో గంతులేస్తుంది. నెమ్ముదిగా మొజార్ట దగ్గరకొచ్చిన ఆ శైలోరి “చూడు మొజార్ట...ఇప్పుడు నువ్వు హెల్ట్ బాగోక చాలా చాలా బాధపడున్నావు. నువ్వు ఈ మంచం మీద విశ్రాంతి తీసుకుంటాకూడా ఒక సింఘనీ రాయొచ్చు... అలా రాయొద్దు. నువ్వు డిష్టేట్ చేస్తుంటే నేను రాసుకుంటాను” అని మొజార్టని ఒప్పించేడు.

ఓ పక్కానించి అనారోగ్యంతో బాధపడుతున్న మొజార్ట అద్భుతంగా కంపోజ్ చేసి చెప్పుంటే రాసుకుంటున్నాడు శైలోరి.

తెల్లవారురూమున బిడ్డతో పాటు ఇంటికొచ్చిన మొజార్ట భార్య దూరంగా చిన్నమంచం మీద శైలోరి పడుకుని వుండడం చూసి విస్తుపోయింది... తన భర్త టాలెంట్ వీడు దోచుకుంటున్నాడని క్షణాల్లో అర్థం చేసుకున్నదామె... చిందరవందరగా పడున్న కాయితాలు పోగేసి బీరువా లోపల దాచేసి తాళం వేసి భర్తవేపు తిరిగే సరికి చనిపోయవన్నాడా మొజార్ట.

అలా వియన్నా నగరంలో వర్రం కురుస్తున్న ఆ ఉదయం పూట కాఫిన్ బాక్సోలో పెట్టిన మొజార్ట శవాన్ని ఒక అనాధశవంలా సృశానానికి తీసుకెళ్ళి తీసిన గోతిలో ఆలైడీ పారేసి వున్న శవాల మధ్య ఈ శవాన్ని కూడావేసి చేటడు ఉప్పేశాడు కాటికాపరి.

కొన్నేళ్ళక్రితం, (ఈమధ్య కాలం చేసిన) ముఖజీవ్ డైరెక్టర్ చక్కిగాడు, నేను ఆప్రియా వెళ్ళినప్పుడు, మొజార్ పుట్టిన సాల్టబర్ వెళ్ళాం.

ఇరుకైన సందుల్లో వన్న ఒక బిల్లింగ్‌లో అతి చిన్న అపార్ట్‌మెంట్లో వన్న ఆ గదిలో చిన్న ఉయ్యాల అందులో చంటిబిడ్డ బొమ్మ, గమ్మత్తుగా లైటింగ్ చేశారు. వందల ఏళ్ళ క్రితం ఆక్కడ పుట్టాడట మొజార్. వేలాది సందర్భకుల మధ్యనున్న మేం చాలా ద్రీల్ ఫీలయ్యాం.

ఒకబోట ఆనాటి మొజార్ సింఘనీలని సి.డి.లు చేసి అమ్ముతున్నారు. కొని డిస్కమేన్లో వింటా ఆ కాలానికెళ్ళిపోయాం. ఆ సంగీతం ఇప్పటికీ ఎప్పటికీ కొత్తకొత్త అనుభూతుల్చున్నా రాజిల్లతుంది, విరాజిల్లతుంది.

జంకక్కడినించి ఎక్కడికెళ్ళినా మొజార్ పేరే. కేవలం మొజార్ పేరు మీద బతుకుతుందా నగరం... ఎక్కడ చూసినా మొజార్ పేరే.

హోటళ్లు, వైన్‌పాపులూ, గన్నులు, పెన్నులూ, దువ్వెనలు, గుండుసూదులు ఇలా ఒకటేమిటీ అన్నీ ఆ గ్రేట్ మొజార్ పేరు మీద.

ఆ వైభవం చూస్తా అందరూ అనుకుంటున్న మాటే మేమూ అనుకున్నాం.... “మనం మామూలు మనుషులం. ఈ మొజార్ ఆ దేవుడు ప్రత్యేకంగా సృష్టించిన మనిషి, మహామనీషి.

అలాంటి కారణజన్ముడి జీవితకథని ఆండ్రిక్ ఫాటోగ్రఫీలో, సెర్టీ ఆర్ట్ డైరెక్టన్‌లో పిస్టెన్ కాస్టూమ్స్‌లో ఫోర్మెన్ డైరెక్టన్‌లో ఒక అద్భుత కావ్యాన్ని సృష్టించారు.

ଲେଖକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମେଳନ ମହିମା
ଲେଖକମାନ୍ଦିର ପ୍ରକାଶମୁଦ୍ରା

పొద్దువే ప్రాచ్యసరు పిన్నింటి శ్రీరామురెడ్డి గారి దగ్గర్చుంచి భోను.

“మీరు బాగా బాధపడే బేడ్ న్యూస్ ఒకటి చెప్పాల్సిస్తుంది...”

కాస్త కంగారుపడ్డా, “చెప్పండి పర్లేదు” అన్నాను.

“చక్కి పోయాడండీ”

“ఎంటీ?”

“ముఖజిక్ డైరెక్టర్ చచ్చిపోయాడు”

మెడడులో నరాలకి కరెంట్ షాక్ కొట్టింది. కాళ్ళు కుదించుకుపోయినియ్య, కళ్ళకి చీకటి, ఊపిరాగిపోయింది, నాకేం అర్థంకావట్టేదు.

ఈలోగా పొన్నారు నించి క్రిఫ్టేష్చరావు భోను “సార్ టీ.వి చూస్తున్నాను. చక్కి చనిపోవడం....”

అంతా అయ్యామయంగా వుంది. ఈలోగా బల్లేరియా నించి కీరవాణి గారు భోను, “చక్కికి సంబంధించి మీరు తప్ప నాకెవరూ తెలీదు. ఇంత చిన్న వయసులో అతను కాలం చేయడం చాలా దారుణం కడండీ! అతని ఆత్మకి శాంతి చేకూరాలని ప్రార్థిస్తున్నాను. సార్”

నిర్మత శ్రీరామరెడ్డి గారి కంపెనీ నించొచ్చిన కారెక్టు చక్కి బాదీ వున్న అపోలో ఆసుపత్రి వేపెళ్లున్న నా మనసు, శరీరం నా ఆధినంలో లేవు.

వెళ్లుంది కారు.

కానేపయ్యంది, జారిపోతున్న నా మనసుని కంట్రోల్లోకి తెచ్చుకుని చక్కి జ్ఞాపకాల్లోకెళ్ళే ప్రయత్నం చేశాను.

2002లో... మద్రాసునించి ప్రాదరాబాదొచ్చినప్పుడు, చిన్నవాళ్ళతో చిన్న సినిమా తియ్యాలనుకుంటున్న రోజులు.

మాస్ట్రో... ఈ చిన్న బడ్డెట్టుకాయన్ని తట్టుకోలేం, ఆయనలాంటోడు ఈ ప్రాదరాబాద్లో కాదు ఈ ప్రపంచంలోనే ఎక్కుడా దొరకడు. ఎవడో ఒకడితో సర్వకపోవాలి. అనుకుంటున్న ప్రైములో “మళ్ళీ కూయవే గువ్వా...” పాట వినిపించింది. మళ్ళీ విన్నాను... బాగుంది, మళ్ళీ మళ్ళీ విన్నాను నిజంగా బాగుంది. ఈ సినిమాకి ఇతనే మూర్ఖజిక్ దైరెక్టరు అనుకుని అతని పేరెంటో అని వాకబుచేస్తే చక్కి అని చాలా కంఫర్ట్బుల్ కుల్రోడు అని తెల్పింది.

చక్కితో సినిమా మొదలయ్యాంది. “జౌను...వాళ్ళిధ్దరూ ఇష్టపడ్డారు” సినిమా, దాంట్లో పాటలు చాలా హిట్టయ్యాయి.

అప్పట్టించి మొదలయ్యాంది పటిక బెల్లం లాంటి మనసుగల చక్కితో నా ప్రయాణం.

సీనియర్కగా నాకు కొండంత గౌరవం ఇస్తా కోరింది చేసేవాడు. ఇధ్దరం కల్పి ఆరు సినిమాలు చేశాం. మధ్యలో ఆ నిర్మత అడిగాడని శ్రీ ఇళయరాజుతో చేశాను ఓ సినిమా.

సంగీత దర్శకడిగా ఎంత గొప్పోడో, మనిషిగా అంతకు పదింతలు గొప్పోడు చక్కి. సినిమాలకి సంపాదించిన డబ్బుకంటే బోల్లుమంది స్నేహితుల్ని సంపాదించిన మా గొప్పోడు. అంతా ఆగష్ట పదినాడు ఫ్రెండ్ల్సిప్పేడ్ జరుపుకుంటారు. స్నేహినికి ప్రాణం పెట్టే చక్కిగాడు మాత్రం స్నేహితులందర్ని పోగేసి ఫిబ్రవరి పదిన జరుపుకుంటాడు పండగ. అభిమానిని అని పలకరించినవాడికి ప్రాణం ఇచ్చేస్తాడు.

“ఇళయరాజుతో చేసినా మీ దగ్గర భలేగా కుదిరిపోయాడండీ చక్కి” అంటుంటారు చాలామంది... నా దగ్గరే కాదు ఎవరి దగ్గరైనా ఇట్టే కుదిరిపోతాడు, ఇట్టే కలిసిపోతాడు. నా దగ్గర నాలా వుంటాడు, మీ దగ్గర మీలా వుంటాడు. అదీ వాడి గొప్పదనం.

జిద్దరం కల్పి గోదాబ్లో పడవ ప్రయాణం చేశాం. కేరళలో కలతిరిగాం, యూరప్పులో కొన్ని దేశాలు తిరిగి కొన్ని టూన్సుల్లో కట్టుకొచ్చాం.

జిద్దరికీ తిండిగోలే. నేను వందేవాణై, వాడు తినేవాడు. అందుకే లావైపోయాడను కుంటున్నారేమో.... వాడిది వంశిపారంపర్యం కాదు... వంశపారంపర్యం.

సంగీతంతో పాటు సాహిత్యమన్నా చాలా జిష్టం వాడికి. పసలపూడి కథలు, దిగువ గోదావరి కథలు, ఆకుపచ్చని జ్ఞాపకం, వంశీకి నచ్చిన కథలు కట్టలకి కట్టలు విశాలాంధ్రలో కొని, వాడి ఆఫీసుకొచ్చిన వాళ్ళకి పంచిపెట్టేవాడు. కొన్ని పాటలకి పల్లవులు తనే అనుకునేవాడు. అలా అనుకున్న చాలా పాటలు సూపర్ హిట్లు...

అంతకుముందు అభిమానినని ఫోన్ చేసిన ఒక మనిషి నాలుగోసారి ఫోన్ చేసి “సార్! నా నెలల బిడ్డ చావుబతుకుల్లో వుంది...తెల్లారితే ఆపరేషన్... మీరో అరవై వేలు హెల్ప్ చెయ్యండి పీజీ” అన్నాడు.

ఇదే ఇంకొకళ్ళయితే సాండొచ్చేలాగ నవ్వేసి, సైలెంట్గా ఫోన్ కట్టచేసేస్తారు.

చక్కి మాత్రం అలా చెయ్యలేదు.

కరుణతో కరిగిపోయాడు.

“ఇప్పుడు టైమెంట?” అన్నాడు.

“రాత్రి పన్నెందు సార్” అన్నాడు అభిమాని.

“ఆపరేషనెప్పుడు” చక్కి.

“రేపొద్దుట పదించికి” అభిమాని.

“మీ డోరెక్కడ?” చక్కి.

“సూర్యాపేటకి కూసిమంచికి మధ్యనున్న మారుమూల పల్లెటూరు” అభిమాని.

“నన్నడగడానికిందుకింత ఆలశ్యం చేశావ్?” చిరాగ్గా అడిగేడు చక్కి.

“చాలాచోట్ల టై చేశాను, ఎక్కడా దొరక్క మీకు ఫోన్ చేస్తున్నాను” ఏడుస్తా.

“ఏడిశావ్లే...” ఇంతరాత్రిపూట ఆ మూలనించి నా దగ్గరకొచ్చి ఎప్పుడు డబ్బు తీసుకెళ్తామ్.... ఎప్పుడాహస్పిటుల్లో కట్టి నీ బిడ్డకి ఆపరేషన్ చేయస్తావ్?” చక్కి అడిగిందానికి మాట్లాడ్డేదు అభిమాని.

End of Preview.

Rest of the book can be read @

<http://kinige.com/book/Matlade+Gnapakalu>

* * *